

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1298/2018
22.11.2018. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Радослава Петровића, Мирољуба Томића и Јасмине Васовић, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због продуженог кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 3. у вези става 1. у вези члана 61. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Радише Миловановића, поднетом против правноснажних пресуда Апелационог суда у Новом Саду Кж1 107/18 од 03.05.2018. године и Кж3 18/18 од 17.09.2018. године, у седници већа одржаној дана 22.11.2018. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, поднет против правноснажних пресуда Апелационог суда у Новом Саду Кж1 107/18 од 03.05.2018. године и Кж3 18/18 од 17.09.2018. године у односу на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 4), члана 438. став 2. тачка 1), члана 439. тачка 1) и 2) и члана 441. ст.3. и 4. Законика о кривичном поступку, док се захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног у преосталом делу ОДБАЦУЈЕ као недозвољен.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Суботици К 113/17 од 12.12.2017. године, окривљени АА, на основу члана 423. тачка 2) ЗКП, ослобођен је од оптужбе да је извршио продужено кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 3. у вези става 1. у вези члана 61. КЗ. Оштећени Ветеринарски завод „ББ“ А.Д. ... је са имовинскоправним захтевом упућен на парнични поступак. Истом пресудом је одлучено да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава органа поступка.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 107/18 од 03.05.2018. године, усвајањем жалбе Вишег јавног тужиоца у Суботици првостепена пресуда је преиначена тако што је апелациони суд окривљеног АА, огласио кривим због продуженог кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 3. у вези става 1. у вези члана 61. КЗ и осудио на казну затвора у трајању од једне године, те је одређено да ће окривљени исту издржавати у просторијама у

којима станује, уз примену електронског надзора, а да ће суд, уколико окривљени једном у трајању преко шест часова или два пута у трајању до шест часова самовољно напусти просторије у којима станује, одредити да окривљени остатак казне затвора издржи у Заводу за извршење казне затвора. На основу члана 258. став 4. ЗКП, окривљени је обавезан да оштећеном Ветеринарском заводу „ББ“ А.Д. ..., исплати износ од 12.402.833,60 динара у року од једне године од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења. На основу члана 261. став 2. ЗКП, окривљени је обавезан на плаћање судског паушала у износу од 10.000,00 динара у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде под претњом принудног извршења а да ће о трошковима кривичног поступка одлучити посебним решењем.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж3 18/18 од 17.09.2018. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА, а пресуда Апелационог суда у Новом Саду Кж1 107/18 од 03.05.2018. године је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда Апелационог суда у Новом Саду, бранилац окривљеног АА, адвокат Радиша Миловановић, поднео је захтев за заштиту законитости, због повреда закона из члана 438. став 2. тачка 1), члана 438. став 1. тачка 4), члана 439. тачка 2), члана 441. став 3. и члана 449. и 450. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде преиначи у погледу правне квалификације дела и одлуке о казни, имовинскоправном захтеву и трошковима поступка, затим да одложи, односно прекине извршење правноснажне пресуде на основу члана 488. став 3. ЗКП и обавести браниоца о седници већа сагласно члану 488. став 2. ЗКП.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Републичком јавном тужиоцу и сматрајући да присуство јавног тужиоца и браниоца окривљеног не би било од значаја за доношење одлуке у смислу члана 488. став 2. ЗКП, одржао седницу већа на основу члана 490. ЗКП, на којој је размотрио списе предмета са пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је нашао:

Бранилац окривљеног АА у захтеву за заштиту законитости указује да је побијаним правноснажним пресудама на штету окривљеног повређен закон из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП, наводећи да је приликом доношења побијане трећестепене пресуде као члан већа учествовао судија Зоран Париповић, који је у истом својству претходно учествовао приликом доношења решења Апелационог суда у Новом Саду Кж1 1032/17 од 19.10.2017. године којим је укинута ранија првостепена пресуда донета у истом поступку.

Одредбом члана 37. став 1. тачка 4) ЗКП, прописано је да ће судија бити изузет од судијске дужности у одређеном предмету ако је у истом предмету поступао као судија за претходни поступак или је одлучивао о потврђивању оптужнице или је учествовао у доношењу мериторне одлуке о оптужби која се побија жалбом или ванредним правним леком или је учествовао у поступку као тужилац, бранилац, законски заступник или пуномоћник оштећеног, односно тужиоца или је саслушан као сведок или као вештак, ако тим закоником није другачије прописано.

По налажењу овога суда учествовање судије Зорана Париповића у својству члана већа другостепеног суда које је раније одлучивало о жалби Вишег јавног тужиоца изјављеној против првостепене пресуде Вишег суда у Суботици К 7/17 од 12.07.2017. године, када је укинута ранија првостепена пресуда није био разлог за обавезно изузеће тог судије при одлучивању у новом поступку о жалби браниоца окривљеног изјављеној против побијане другостепене пресуде у смислу члана 37. став 1. тачка 4) ЗКП, јер овај судија као члан већа Апелационог суда у Новом Саду, као суда трећег степена, није раније учествовао у доношењу мериторне одлуке о оптужби која се побија жалбом у поновљеном поступку.

Из изнетих разлога, по оцени овога суда, правноснажном пресудом Апелационог суда у Новом Саду КжЗ 18/18 од 17.09.2018. године, није учињена повреда закона из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП, те је захтев браниоца окривљеног у овом делу оцењен као неоснован.

Надаље, бранилац окривљеног у захтеву истиче да је другостепени суд пропустио да на претрес позове сведоке ВВ и ГГ, односно није спровео доказни поступак саслушањем ових сведока, нити је на претресу прочитао њихове изјаве дате у првостепеном поступку тако да је у образложењу своје пресуде унео садржину исказа ових сведока која није прочитана, због чега се, према наводима захтева, пресуда заснива на незаконитим доказима који нису изведени на претресу, чиме је учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

Одредбом члана 449. став 2. ЗКП, поред осталог је прописано да се на претрес пред другостепеним судом позивају само они сведоци за које суд одлучи да се непосредно испитају, док је одредбом члана 450. став 2. ЗКП, одређено да веће другостепеног суда, након узимања изјава од странака, може одлучити да се уместо непосредног испитивања сведока или вештака који није присутан, изврши увид у записнике о њиховом испитивању, или, ако веће оцени да је то потребно, да председник већа укратко изнесе њихову садржину или их прочита.

Како суд у конкретном случају није нашао да је неопходно непосредно испитивање наведених сведока, то није ни морао да их позове на претрес, већ само да се упозна са садржином њихових исказа, вршењем увида у записнике о њиховом испитивању у првостепеном поступку, што је суд, насупротив наводима захтева, и учинио у конкретном случају. Наиме, из списка предмета Апелационог суда у Новом Саду Кж1 107/18 – записника о претресу пред другостепеним судом од 25.04.2018. године, произлази да се суд у доказном поступку упознао са доказима који су изведени током првостепеног поступка, а који су побројани на странама 7. и 8. образложења првостепене пресуде (између осталог и са исказима сведока ВВ и ГГ), на које доказе није било примедби, што је другостепени суд учинио у складу са овлашћењем из члана 449. став 2. и члана 450. став 2. ЗКП.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд налази да су неосновани наводи захтева браниоца окривљеног да се побијане правноснажне пресуде заснивају на незаконитим доказима – доказима који нису изведени на претресу, те је следствено томе захтев браниоца окривљеног у односу на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) оцењен као неоснован.

Бранилац окривљеног АА у захтеву за заштиту законитости истиче да у чињеничном опису кривичног дела датом у изреци другостепене пресуде недостаје битан квалификаторни елемент бића кривичног дела из става 3. члана 234. КЗ, и то износ имовинске користи прибављен извршењем кривичног дела, при чему се, према ставу браниоца, износ од 12.402.833,00 динара који је означен као висина наступеле штете не може поистоветити са имовинском коришћу прибављеном извршењем кривичног дела.

Изнете наводе захтева браниоца окривљеног којима се указује да дело за које је окривљени оглашен кривим правноснажном пресудом није кривично дело и да је правноснажном пресудом на штету окривљеног повређен кривични закон из члана 439. тачка 1) ЗКП, Врховни касациони суд оцењује као неосноване.

Ово стога, јер из чињеничног описа датог у изреци другостепене пресуде произлазе све чињенице и околности које представљају законска обележја продуженог кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 3. у вези става 1. у вези члана 61. КЗ, за које је окривљени АА, оглашен кривим правноснажном пресудом и то како објективна обележја која се односе на радњу извршења кривичног дела која се огледа у прекорачењу граница овлашћења које је окривљени имао као одговорно лице – руководилац сектора продаје хране у оштећеном предузећу на начин описан у изреци пресуде чиме је другом правном лицу прибавио противправну имовинску корист у укупном износу од 12.402.833,60 динара тако и субјективна обележја која се тичу урачунљивости и умишљаја окривљеног.

Стога су неосновани наводи захтева браниоца окривљеног да у изреци пресуде није наведен износ имовинске користи коју је окривљени извршењем предметног кривичног дела прибавио другом правном лицу и да је пресуда донета уз учињену повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Следствено изнетом, неосновано се захтевом браниоца окривљеног пресуда побија и због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, указивњем да се у радњама окривљеног стичу битна обележја кривичног дела злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. КЗ, јер су радње окривљеног описане у изреци другостепене пресуде, по оцени овога суда, правилно правно квалификоване као продужено кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 3. у вези става 1. у вези члана 61. КЗ, за које кривично дело је окривљени оглашен кривим правноснажном пресудом.

Неосновани су наводи захтева браниоца окривљеног да је побијаном правноснажном пресудом на штету окривљеног погрешно досуђен имовинскоправни захтев оштећеном и окривљени обавезан на плаћање износа од 12.402.833,60 динара по том основу, с обзиром на то да подаци кривичног поступка не пружају поуздан основ за потпуно или делимично пресуђење имовинскоправног захтева, јер другостепени суд није утврдио тачну вредност нефактурисане робе нити тачан износ наступеле штете.

Како је на основу налаза и мишљења вештака економско-финансијске струке суд утврдио да је вредност испоручене, а нефактурисане робе 12.402.833,60 динара, што представља имовинску корист коју је окривљени

извршењем кривичног дела прибавио другом правном лицу, у ком износу је истовремено оштећеном предузећу нанета штета, то га је другостепени суд применом члана 258. став 4. ЗКП, обавезао да оштећеном на име имовинскоправног захтева исплати наведени износ пошто је насупрот наводима захтева претходно проверио околности које су од важности за његово утврђивање у смислу члана 256. ЗКП. Осталим наводима захтева којима се указује да другостепени суд није утврдио тачну вредност нефактурисане робе нити износ настале штете, по оцени овога суда, бранилац правноснажну пресуду оспорава због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања везано за висину досуђеног имовинскоправног захтева, што не може бити предмет испитивања по овом ванредном правном леку.

Несновано се захтевом браниоца окривљеног правноснажна пресуда побија због повреде закона из члана 441. став 4. ЗКП, наводима да је другостепени суд повредио законске одредбе о трошковима кривичног поступка тиме што окривљеног није ослободио од плаћања истих.

Ово стога, јер је окривљени правноснажном пресудом оглашен кривим те је у смислу члана 264. став 1. ЗКП, дужан да накнади трошкове кривичног поступка, због чега су нижестепени судови применом члана 261. став 2. ЗКП, обавезали окривљеног на плаћање трошкова кривичног поступка и паушала у износу назначеном у изреци другостепене пресуде.

У захтеву за заштиту законитости бранилац окривљеног наводи и то да: нема доказа да је окривљени извршио предметно кривично дело; да су нетачни наводи из другостепене пресуде да је кривично дело извршено у периоду од децембра 2011. године до марта 2012. године због чега је остало непознато када је заиста настао мањак код оштећеног предузећа; да код окривљеног нису постојали ни свест ни воља да изврши наведено кривично дело, односно да није доказана његова субјективна одговорност; да је другостепени суд приликом одлучивања занемарио чињеницу да је пописна комисија била незаконито састављена а да окривљени није могао без одобрења, сагласности и непосредног налога свог руководиоца или руководиоца оштећеног увећати залихе робе и дати налог да се извршене испоруке не фактуришу у дужем временском периоду.

Врховни касациони суд налази да бранилац окривљеног изнетим наводима захтева цени изведене доказе током поступка и износи своје чињеничне закључке који су другачији од чињеничних закључака у побијаним правноснажним пресудама на који начин исте побија због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Поред тога, бранилац указује и то да је изрека пресуде неразумљива, јер се у истој не наводи време, место и начин извршења појединачних радњи које улазе у састав продуженог кривичног дела, што представља повреду закона из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП; да је изрека другостепене пресуде противречна датим разлозима о одлучним чињеницама као и да је другостепени суд пропустио да изнесе јасне разлоге о чињеницама које су предмет доказивања, који недостаци пресуде представљају повреду закона из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени, односно његов бранилац, сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања у правноснажној пресуди нити због повреда закона из члана 438. став 1. тачка 11) и члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, то је Врховни касациони суд захтев браниоца окривљеног АА у овом делу оценио као недозвољен.

Стога је Врховни касациони суд на основу члана 491. став 1. и члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар – саветник
Весна Веселиновић, с.р.

Председник већа – судија
Бата Цветковић, с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић